

בנק מזרחי טפחות

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה

הצהרת לגבי גילוי

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

תמצית דוחות כספיים

גילויים פיקוחיים נוספים

דוח סיכונים

תיאור המאפיינים של מכשירי ההון הנכללים בהון הפיקוחי

תוכן עניינים

160	ממשל תאגידי
160	הדירקטוריון וההנהלה
160	המבקרת הפנימית
160	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
160	חקיקה והוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק
164	דירוג האשראי של הבנק
164	מגזרי פעילות

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2019

ממשל תאגידי

הדירקטוריון וההנהלה

הדירקטוריון

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019 קיים דירקטוריון הבנק 9 ישיבות של מליאת הדירקטוריון. כמו כן, בתקופה זו התקיימו 23 ישיבות של ועדות הדירקטוריון והשתלמות דירקטורים אחת.

ביום 28 בינואר 2019 החליט דירקטוריון הבנק על הקמת ועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית. מר משה וידמן מונה ליושב ראש הוועדה.

ביום 7 בפברואר 2019 חדלה גברת ליאורה עופר לכהן כדירקטורית בבנק.

ביום 12 במרץ 2019, מונה מר גלעד רבינוביץ כדירקטור חיצוני בבנק. מיום אישור המינוי מכהן מר גלעד רבינוביץ כחבר בוועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית.

ביום 27 במרץ 2019 חדל מר רון גזית לכהן כחבר ועדת ניהול סיכונים ומונה כחבר ועדת אשראי דירקטוריונית.

ביום 27 במרץ 2019 מונה מר אילן קרמר כדירקטור בבנק. מיום אישור המינוי מכהן מר אילן קרמר כחבר בוועדת ניהול סיכונים.

בהמשך להשלמת הסכם ההיפרדות ב"קבוצת עופר", הודיע מר מרדכי מאיר לבנק ביום 27 במרץ 2017 על התפטרותו מכהונתו כדירקטור בבנק.

ביום 28 במרץ 2019 חדל מר מרדכי מאיר לכהן כדירקטור בבנק.

ביום 25 באפריל 2019 חדל מר יוסף שחק לכהן כדירקטור בבנק.

חברי הנהלת הבנק ונושאי משרה בכירה

ברבעון הראשון של שנת 2019 לא חלו שינויים בחברי ההנהלה ובנושאי המשרה הבכירה של הבנק.

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, היקף העסקת המבקרת הפנימית וצוות העובדים הכפופים לה ואופן הגשת דין וחשבון על ממצאי המבקרת נכללו בפרק ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוח השנתי לשנת 2018. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

עסקאות עם אנשים קשורים נעשו במהלך העסקים הרגיל, בתנאי שוק ובתנאים דומים לתנאי עסקאות עם גורמים שאינם קשורים בבנק.

חקיקה והוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק

חוקים ותקנות

חוק נתוני אשראי, התשע"ז-2016

ביום 12 באפריל 2016 פורסם חוק נתוני אשראי אשר נכנס לתוקף ביום 12 באפריל 2019.

החוק מבצע רפורמה בתחום שירות נתוני אשראי. במועד כניסתו לתוקף בוטל חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002.

החוק רלוונטי לבנק, הן בהיותו "מקור מידע" החייב להעביר נתוני אשראי על לקוחותיו למאגר מידע מרכזי בבנק ישראל והן בהיותו "משתמש בנתוני אשראי" הרשאי לקבל נתוני אשראי מלשכות האשראי.

בהתאם לחוק, מוקם מאגר מידע בבנק ישראל. לשכת אשראי תקבל ממאגר זה מידע, ונותן אשראי יכול להזמין מלשכת האשראי דוח אשראי, חיווי אשראי (המלצה חד ערכית אם ליתן אשראי), וכן ניטור (מעקב אחרי שינויים במצב הלווה לאורך תקופת האשראי). לשם קבלת מידע, על נותן האשראי לקבל הסכמה מפורשת מאת הלווה (לשם קבלת חיווי - די ביידוע הלווה). לקוח רשאי לבקש מבנק ישראל שנתוני האשראי לגביו לא ייכללו במאגר או שלא יימסרו לשם עריכת דוח אשראי.

לאורך תקופת ההיערכות ליישום הוראות החוק (מפרסום החוק ועד לכניסתו לתוקף) העביר הבנק מידע על לקוחותיו למאגר המוקם, בהתאם להוראות בנק ישראל הניתנות מעת לעת.

ליישום החוק אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2019

חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5), התשע"ז-2017

ביום 6 באוגוסט 2017 פורסם החוק המכונה "חוק אשראי הוגן". הוראות החוק יחולו רק על הלוואות חדשות. תחולת החוק הינה מיום 9 בנובמבר 2019, או שישה חודשים מיום פרסום התקנות הראשונות לפי חוק זה, לפי המוקדם (טרם פורסמו התקנות).

החוק חל על האשראי הניתן ליחידים מתאגידים בנקאיים, סולקים, מבטחים וחברה מנהלת.

החוק קובע תקרת ריבית אחידה לכל הגופים המלווים כדלקמן:

- הלוואות בשקלים: שיעור ריבית בנק ישראל בתוספת 15%.
- הלוואות מטבע חוץ: שיעור ריבית הליבור לשנה בתוספת 15%.
- כמו כן נקבע, כי שיעור ריבית פיגורים יהיה מכפלה של ריבית בשיעור המירבי ב-1.2. הוחרוג מתחולה של תקרת ריבית אחידה:
- הלוואות קצרות מועד (עד 3 חודשים) - הוגבלו בתקרה גבוהה ב-5% מהריבית המירבית.
- עסקאות ניכיון שטר עבור עוסק לשימוש עסקי (לא אישי).
- הלוואה שהסכום שקיבל הלוואה בפועל עולה על כ-1.2 מיליון שקלים חדשים.
- הלוואה שחל עליה צו לעניין שיעור הריבית לפי חוק הריבית (כדוגמת ריבית פיגורים בהלוואות לדירור, וכן בהלוואות צמודות מדד).

בשנה השלישית לאחר יישום החוק, יבחן שר האוצר את ממוצע שיעורי הריבית של האשראים שמעמידים הבנקים והוא יהיה מוסמך להפחית את שיעור עלות האשראי המרבי.

הבנק נערך ליישום החוק. ליישום החוק לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

חוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018

ביום 18 במרץ 2018 פורסם החוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018.

מטרת החוק לצמצם את השימוש במזומנים בביצוע עסקאות, הן על ידי מקבל התשלום והן על ידי נותן התשלום.

כמו כן, מטרת החוק להסדיר את דרך התשלום בשיקים. החוק קובע מגבלות מסוימות על דרכי השימוש במזומן ובשיקים.

החוק נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2019 למעט מספר סעיפים שתחולתם מיום 1 ביולי 2019.

על פי החוק לפיקוח על הבנקים נתונה סמכות להטיל עיצומים כספיים על תאגיד בנקאי שפרע שיק תוך הפרת אחת ההגבלות החלות על השיק לפי התוספת השנייה.

תחילת הטלת העיצומים על ידי הפיקוח על הבנקים מיום 1 ביולי 2019.

הבנק מיישם את החוק. ליישום החוק לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018 (להלן: "החוק"), פורסם ביום 15 במרץ 2018. החוק יכנס לתוקף ביום 15 בספטמבר 2019.

החוק מייצר קודיפיקציה של דיני חדלות הפירעון ושיקום כלכלי, מסדיר באופן מקיף את כלל דיני חדלות הפירעון של יחידים ושל תאגידים ושיקום כלכלי, ומביא לביטול הפקודות הישנות וההסדרים הקיימים בחוק החברות.

לחוק שלוש מטרות עיקריות:

- להביא לשיקומו הכלכלי של החייב. החוק מבקש לראות את הכישלון ביכולת פירעון האשראי וחדלות פירעון כתאונה כלכלית ולא כפגם מוסרי.
  - הגדלת שיעור החוב שיפרע לנושים הבלתי מובטחים.
  - הגברת הוודאות והיציבות של הדין, קיצור הליכים והפחתת הנטל הברוקרטי.
- החוק מציג שינויים בנושאים שונים כגון: סף הכניסה להליכי חדלות פירעון, משך הליכי חדלות פירעון, הצמדה וריבית, שעבוד צף, קיזוז חובות הדדיים, מעמדו של מממן הליכי פעולות חברה בהקפאת הליכים, אחריות דירקטורים ומנהלים, וניהול משא ומתן על הסדר חוב.
- להערכת הבנק, צפויה לחוק השפעה בהיבט מתן האשראי ושיעור הפירעון שלו בעת כשל. הבנק נערך ליישום הוראות החוק.

חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018

ביום 22 במרץ 2018 פורסם החוק אשר מבצע מספר תיקוני חקיקה. בין היתר, תוקן חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. התיקון לחוק עוסק במעבר לקוחות מבנק לבנק, והוא צפוי להיכנס לתוקף ביום 22 במרץ 2021, אלא אם כן המועד יידחה (שתי דחיות אפשריות של עד חצי שנה כל אחת).

על פי התיקון לחוק במקרה ומבקש לקוח (יחיד או לקוח שהוא תאגיד מסוג שקבע הנגד בכללים), להעביר את הפעילות הפיננסית (כהגדרתה בכללים שיקבע הנגיד) לבנק אחר, יבצעו הבנק המקורי של הלקוח והבנק הקולט את הפעולות הנדרשות כדי לאפשר ללקוח להעביר את הפעילות הפיננסית לבנק הקולט באופן מקוון, נוח, אמין, מאובטח ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך העברת הפעילות הפיננסית כאמור, בתוך שבעה ימי עסקים או בתוך מועד אחר שקבע הנגיד בהסכמת שר האוצר.

לגבי התקופה שעד כניסתו לתוקף של החוק נקבע, כי במקרה וביקש לקוח לסגור את חשבונו בבנק, לא יבטל אותו בנק. רק בשל בקשת הסגירה, את ההטבות וההנחות שלהן היה זכאי הלקוח במסגרת ניהול חשבונו, במועד מוקדם מהמועד שנקבע לעניין זה בהסכם בין הבנק ובין הלקוח, ואם לא נקבע מועד, במשך שלושה חודשים לפחות.

ליישום תיקון החוק לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2019

פרסום רשות ההגבלים העסקיים - מעבר לסליקה יומית בכרטיסי אשראי

בחודש אפריל 2018, פרסמה רשות ההגבלים העסקיים כי ידרש מעבר של חברות כרטיסי אשראי לסליקה יומית של בתי עסק החל מחודש מילי 2021. זאת במסגרת התנאים לאישור ההסדר הכובל לסליקה צולבת בין חברות כרטיסי האשראי. ליישום הדרישה לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מספר 21), התשע"ט-2019

בחודש ינואר 2019 פורסם תיקון לחוק ההגבלים העסקיים, אשר קבע את שינוי שם החוק לתחורות הכלכלית. עוד במסגרת התיקון הורחבה האחריות של נושאי משרה בתאגיד, הוגדלה תקרת העיצומים הכספיים, הורחבה ההגדרה של בעל מונפולין, הוחמרה הענישה הפלילית בגין קרטלים, שונה פרק הזמן לבחינת עסקאות מיזוגים ופטורים, וכן נקבע כי החרגת הסדר כובל מסוים מתחולתו של פטור סוג תהא כפופה לביקורת שיפוטית של בג"צ. ליישום הדרישה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019

ביום 9 בינואר 2019 פורסם חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019 (להלן: "חוק שירותי תשלום") שרובו עתיד להיכנס לתוקף ביום 9 בינואר 2020, מיעוטו של החוק (סעיף 77 (ב) ו-(ג)) עתיד להיכנס לתוקף ביום 9 ביולי 2021. הוראות החוק מבוססות בעיקר על האסדרה המקבילה באירופה (דירקטיבת ה-PSD2 ואופן יישום הוראות הדירקטיבה במדינות אירופיות מרכזיות) ועל הסדרים שמקורם בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, שאותו מבטל ומחליף חוק שירותי תשלום. מטרתו העיקרית של חוק שירותי תשלום, היא מתן הגנה צרכנית ללקוחות (משלמים או מוטבים) שיקבלו בעתיד "שירותי תשלום" מ"נותני שירותי תשלום" (לרבות בנקים, חברות כרטיסי אשראי, אפליקציות תשלומים ועוד). הגברת אמון הציבור ב"אמצעי התשלום" השונים, ויצירת תשתית ראשונית להגברת התחרות בתחום שירותי התשלום בישראל.

החוק קובע שני סוגים של שירותי תשלום:

- א. "שירותי תשלום למוטב", הכוללים ניהול חשבון תשלום עבור מוטב וכן סליקה של פעולת תשלום עבור מוטבים (בתי עסק); ו-
- ב. "שירותי תשלום למשלם", הכוללים ניהול חשבון תשלום עבור המשלם והנפקה של "אמצעי תשלום" למשלם.

הגדרת המונח "אמצעי תשלום" בחוק החדש, מתנתקת מהמימד הפיזי של אמצעי התשלום כרכיב הכרחי. כך, בעוד חוק כרטיסי חיוב חל על כרטיסי חיוב פיזיים בלבד, חל חוק שירותי תשלום על כל "אמצעי תשלום" – קיים, עתידי, פיזי ושאינו פיזי. כלומר, ההגנות הצרכניות שבחוק שירותי תשלום, יחולו לא רק על ביצוע עסקאות ותשלומים בכרטיסי חיוב, אלא גם על ביצוע העברות, הפקדות ומשיכות כספים מחשבון העובר-ושב הבנקאי, על הרשויות לחיוב חשבון, על פעולות באמצעי תשלום מתקדמים, כגון ארנקים דיגיטליים ואפליקציות תשלומים, ועל נותני שירותי תשלום זרים הפועלים או העשויים להיכנס לפעילות בישראל.

בעוד חוק כרטיסי חיוב מתייחס למערכת היחסים המשפטית שבין מנפיק כרטיס החיוב לבין מחזיק הכרטיס בלבד, מסדיר חוק שירותי תשלום גם את החובות החלות על נותן שירותי התשלום למוטב (למשל, הסולק) כלפי המוטב (למשל, בית העסק). הבנק נערך ליישום הוראות החוק.

תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ט-2019

ביום 6 בפברואר 2019, פורסמו תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ט-2019. התקנות הותקנו בהמשך לחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 227), התשע"ו-2016. התקן האחיד, (Common Reporting Standard) CRS, הינו תקן שפותח על ידי ארגון ה-OECD, לאיסוף מידע אודות חשבונות פיננסיים של תושבים זרים לצורך קיום חילופי מידע בין מדינות למטרות אכיפת מס ("התקן האחיד"). מדינת ישראל הודיעה, בחודש אוקטובר 2014, כי תאמץ את התקן האחיד. לשם כך נדרש לבצע תיקוני חקיקה בדין הישראלי ובהתאם הותקנו התקנות:

- הוראות המחייבות מוסד פיננסי ישראלי מדווח לבצע בדיקות נאותות לחשבונות פיננסיים, של יחידים ושל ישויות, המנוהלים אצלו וסיווג החשבונות כחשבונות של תושבי מדינה זרה.
  - הוראות המחייבות מוסד פיננסי ישראלי מדווח לדווח לרשות המיסים בישראל על חשבונות בני דיווח או על היעדרם.
  - הוראות המחייבות מוסד פיננסי ישראלי מדווח לתת הודעה ללקוח בדבר העברת מידע אודות הלקוח וחשבון שבבעלותו למנהל ברשות המיסים בישראל וממנו לרשות למדינה זרה.
  - הוראות מעבר לעניין אופן ביצוע ההוראות לעיל בנוגע לשנים 2017 ו-2018.
  - התקנות קובעות לוחות זמנים לביצוע הליכי הזיהוי והדיווח על ידי המוסדות הפיננסיים, כאשר המועד הראשון להעברת דיווח לרשות המיסים בגין שנת 2017 הוא 23 ביוני 2019 ובגין שנת 2018 הוא 8 בספטמבר 2019.
- הבנק מיישם זה מכבר את הוראות החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 227), התשע"ו-2016, ונערך, מבעוד מועד, ליישום הוראות התקנות בהתאם ללוחות הזמנים הקבועים בהן.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2019

צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות הפקדת שיק דחוי) (הוראת שעה), התשע"ט-2019

ביום 3 באפריל 2019, פרסם צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות הפקדת שיק דחוי) (הוראת שעה), התשע"ט-2019. הצו מטיל פיקוח על עמלת "שירותי הפקדת שיק דחוי" הניתן ליחידים ועסקים קטנים, וניתן לגבות עבור שירות זה עד 2 שקלים חדשים. הפיקוח נכנס לתוקף ביום 15 באפריל 2019 לתקופה שתסתיים ביום 30 ביוני 2019. הבנק מיישם את הצו. ליישום הצו אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

הפיקוח על הבנקים

חוזרים והוראות דיווח לציבור

הפחתת העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה ומידי בכרטיסי אשראי

ביום 25 בפברואר 2018, פרסם בנק ישראל מתווה להפחתת העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה בכרטיסי חיוב בכ-30% משיעור של 0.7% מהיקף העסקה כיום לשיעור של 0.5% בינואר 2023. המהלך כולל 5 פעימות: הראשונה בינואר 2019 (0.6%), השנייה בינואר 2020 (0.575%), השלישית בינואר 2021 (0.55%), הרביעית בינואר 2022 (0.525%) והאחרונה כאמור בינואר 2023. בנוסף, החליט בנק ישראל להפחית את העמלה הצולבת בעסקאות חיוב מידי בכרטיסי אשראי משיעור של 0.3% ל-0.25% בינואר 2023. המתווה כולל 2 פעימות: הראשונה בינואר 2021 (0.275%) והשנייה כאמור בינואר 2023. ליישום הפחתת העמלה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

עסקאות רכישת חובות של חייבים מלקוחות מסחריים

ביום 28 במאי 2018 פרסם בנק ישראל מכתב בנושא עסקאות רכישת חובות של חייבים מלקוחות מסחריים בו מפורטים דגשים ומחייבות הבנק למפות ולנהל את הסיכונים הנגזרים מכל עסקה לרכישת חובות ולטפל בהיבטי ניהול אשראי, היבטי דיווח כספי והיבטי ציות הנגזרים מתנאי העסקה. הבנק נדרש לבצע ביקורת פנימית מקיפה בהתייחס לנאותות הטיפול ולהעביר את דוח הביקורת לפיקוח עד סוף חודש יוני 2019. ליישום ההנחיה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

כרטיסי חיוב

ביום 2 ביולי 2018 פרסם בנק ישראל חוזר עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 470 (כרטיסי חיוב). על פי החוזר, החל מיום 1 בפברואר 2019, בנקים נדרשו להעביר למתפעל ההנפקה של כרטיסי חיוב את הכספים בגין עסקאות בכרטיסים שהונפקו על ידם במועד בו נדרש המתפעל להעביר כספים אלו לסולק, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח או זהות הסולק. עוד נקבע כי הסכמי תפעול חדשים בין מנפיק למתפעל או הסכמים קיימים בהם בוצע שינוי מהותי שיחתמו עד ינואר 2022 יעברו לפיקוח על הבנקים. יישם את הוראות החוזר. ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - הארכת תוקף מכתבי המפקחת

ביום 16 בספטמבר 2018 התקבל מכתב המפקחת על הבנקים בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - הארכת תוקף מכתבי המפקחת. על פי המכתב על מנת לאפשר לתאגידים בנקאיים ליישם תוכניות התייעלות נוספות, יוארך תוקף שני המכתבים מיום 12 בינואר 2016 ומיום 13 ביוני 2017 עד ליום 31 בדצמבר 2019. לפרטים בדבר תוכניות התייעלות שאישר דירקטוריון הבנק ביום 27 בדצמבר 2016 וביום 19 ביוני 2017 ראה ביאורים 22 ו-25 לדוחות הכספיים לשנת 2018.

דירקטוריון

ביום 13 בנובמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 בנושא דירקטוריון. בהתאם לחוזר, בהמשך ליעדי שיפור אפקטיביות עבודת הדירקטוריון והגברת כשירותו המקצועית, נוספה דרישה לקביעת מדיניות לגבי המשך כהונה מקסימאלית של יושבי ראש ועדות הדירקטוריון. בנוסף, נקבע כי יש להגביר את מעורבותו של הדירקטוריון בתחומי החדשנות העסקית מבוססת טכנולוגיה, תשתיות, ניהול ושימוש במידע, וזאת באמצעות הקמה של ועדה דירקטוריונית ייעודית לענייני טכנולוגיה וחדשנות טכנולוגית. תחולת ההוראה מיום פרסומה למעט הדרישה כי לפחות אחד מחברי הועדה לענייני טכנולוגיה וחדשנות טכנולוגית יהיה בעל ידע בתחום אשר תחולתה מיום 1 ביולי 2020. הבנק מיישם את ההוראה. לפרטים בדבר הקמת ועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית ובדבר מינוי מר גלעד רבינוביץ כדירקטור חיצוני בבנק ראה פרק הדירקטוריון וההנהלה לעיל.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2019

החלפת עוגן ריבית

ביום 12 בפברואר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה בנושא החלפת עוגני ריבית בחוץ לארץ. על פי הטיוטה, לאור הפסקת פרסום עוגני הריבית הקיימים בעולם, החל משנת 2021, והחלפתם בעוגנים אחרים, תאגידים בנקאיים נדרשים להיערך מבעוד מועד לשינויים הצפויים.

לצורך היערכות להפסקת פרסומי ריביות הלייבור, בוצעו בבנק הפעולות הבאות:

- מונה גורם ניהולי האחראי לריכוז בחינת ההשפעות של הביטול על הבנק.
- בוצע מיפוי של המכשירים והחוזים המושפעים באופן פוטנציאלי מהחלפה זו.
- המשך ההיערכות יהיה בהלימה לקצב החלפת עוגני הריבית והרגולציה בנושא.

רכישה עצמית של מניות על ידי תאגידים בנקאיים

ביום 28 בפברואר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון של הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 332 בנושא "רכישה עצמית של מניות על ידי תאגידים בנקאיים". העדכון מבטל את האיסור שהוטל בעבר על תאגידים בנקאיים לרכישה עצמית של מניות. יחד עם זאת, הפיקוח על הבנקים החמיר את הדרישות החלות על רכישה עצמית של תאגידים בנקאיים ביחס לדרישות החוק בישראל החלות על תאגידים. במסגרת זו נקבעו, בין היתר, המגבלות להלן:

- תאגיד בנקאי יידרש לקבל אישור מראש של הפיקוח על הבנקים לביצוע רכישה עצמית, על סמך תוכנית רכישה שהציג לפיקוח. אישור הפיקוח יהיה לזמן מוגבל (בדרך כלל לשנה).
  - היקף הרכישה המקסימלי בכל תוכנית יוגבל ל-3% מהון המניות המנפק והנפרע של התאגיד הבנקאי.
  - ביצוע הרכישה העצמית לא יהיה על ידי התאגיד הבנקאי עצמו אלא על ידי גורם חיצוני בלתי תלוי, כגון חבר בורסה, בהתאם למנגנון "הגנת נמל מבטחים" שפרסמה הרשות לניירות ערך. מנגנון זה נועד להרחיק את היישום של הרכישה העצמית מהתאגיד הבנקאי עצמו.
  - איסור על תאגיד בנקאי ותאגיד בשליטתו לתת מימון למטרת רכישה של ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי, למעט מתן מימון במסגרת תוכנית לרכישת ניירות ערך על ידי עובדים שתובא לידיעת הפיקוח על הבנקים. על אף איסור זה, הותר מתן מימון בביטחון ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי תחת מגבלות מסוימות.
- לעדכון ההוראה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

דירוג האשראי של הבנק

ביום 14 בינואר 2019 אישרה S&P GLOBAL RATINGS MAALOT LTD (להלן: "מעלות") את דירוג המנפיק של הבנק העומד על ilAAA, תחזית דירוג "יציבה".

דירוגם של כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על ידי טפחות הנפקות, משקף רמה אחת נמוכה יותר מדירוג המנפיק, קרי בדירוג של ilAA+. כתבי התחייבות נדחים אלו כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות המעבר של באזל III.

דירוג שטרי ההון הנדחים של הבנק, אשר מוכרים כהון רובד 2 בהתאם להוראת המעבר של באזל III הוא ilA+.

דירוג כתבי התחייבות הנדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III הוא ilAA-, תחזית דרוג יציבה.

ביום 6 בספטמבר 2018 אישרה חברת מדרוג בע"מ (אשר הוקמה בשיתוף עם חברת מודיס העולמית המחזיקה ב-51% מהבעלות) (להלן: "מדרוג") את דירוגי הבנק. דירוג פיקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק הינו Aaa.il באופק יציב. כתבי ההתחייבות הנדחים (הון משני תחתון) מדורגים באופק יציב Aa1.il, ושטרי ההון הנדחים (הון משני עליון) מדורגים Aa2.il באופק יציב.

כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III מדורגים Aa3.il באופק יציב.

ביום 30 ביוני 2015 אישרה חברת הדירוג Moody's את דירוג פיקדונות הבנק לטווח ארוך ברמת A2 והעלתה את אופק הדירוג ל"יציב" מ"שליילי", ומאז נותר הדירוג ללא שינוי.

מגזרי פעילות

למידע נרחב על מגזרי הפעילות הפיקוחיים, ראה פרק ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות הכספיים לשנת 2018.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2019

נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019			
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
%-ב			%-ב			
						נכסים נושאי ריבית
						אשראי לציבור⁽³⁾
3.04	1,331 ⁽⁷⁾	176,984	3.25	1,515 ⁽⁷⁾	188,783	בישראל
5.63	44	3,189	7.20	60	3,424	מחוץ לישראל
3.09	1,375	180,173	3.32	1,575	192,207	סך הכל
						אשראי לממשלה
1.99	1	202	2.83	1	143	בישראל
4.77	3	256	6.75	8	486	מחוץ לישראל
3.54	4	458	5.85	9	629	סך הכל
						פיקדונות בבנקים
0.53	1	756	1.45	5	1,383	בישראל
-	-	288	1.56	1	258	מחוץ לישראל
0.38	1	1,044	1.47	6	1,641	סך הכל
						פיקדונות בבנקים מרכזיים
0.07	7	38,095	0.20	18	35,910	בישראל
1.54	11	2,869	2.39	40	6,746	מחוץ לישראל
0.18	18	40,964	0.54	58	42,656	סך הכל
						ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
-	-	82	-	-	93	בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
-	-	82	-	-	93	סך הכל
						איגרות חוב מוחזקות לפידיון וזמינות למכירה⁽⁴⁾
2.34	46	7,924	1.37	32	9,401	בישראל
2.28	5	886	2.25	5	897	מחוץ לישראל
2.34	51	8,810	1.44	37	10,298	סך הכל
						איגרות חוב למסחר⁽⁵⁾
-	-	111	1.21	1	333	בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
-	-	111	1.21	1	333	סך הכל
2.53	1,449	231,642	2.75	1,686	247,857	סך כל הנכסים נושאי ריבית
		3,367			3,609	חייבים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
		4,720			5,352	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁶⁾
		239,729			256,818	סך כל הנכסים
3.41	63	7,488	3.92	114	11,811	סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

ראה הערות להלן.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2019

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019			
שיעור הוצאה (הכנסה) ב-%	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה (הכנסה) ב-%	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
						התחייבויות נושאות ריבית
						פיקדונות הציבור
						בישראל
0.05	3	21,855	0.18	11	24,971	לפי דרישה
0.95	269	113,116	1.13	342	121,295	לזמן קצוב
						מחוץ לישראל
-	-	528	-	-	590	לפי דרישה
1.35	16	4,768	2.29	28	4,924	לזמן קצוב
0.82	288	140,267	1.01	381	151,780	סך הכל
						פיקדונות הממשלה
						בישראל
-	-	51	-	-	42	מחוץ לישראל
						סך הכל
		51			42	
						פיקדונות מבנקים
						בישראל
0.62	2	1,290	0.81	2	995	מחוץ לישראל
-	-	1	-	-	1	
0.62	2	1,291	0.81	2	996	סך הכל
						ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
						בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
						סך הכל
						איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
						בישראל
1.04	78	30,113	0.96	71	29,598	מחוץ לישראל
						סך הכל
1.04	78	30,113	0.96	71	29,598	
						התחייבויות אחרות
						בישראל
-	-	98	2.14	1	188	מחוץ לישראל
						סך הכל
		98	2.14	1	188	
0.86	368	171,820	1.00	455	182,604	סך הכל התחייבויות נושאות ריבית
		44,431			48,338	פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		3,367			3,675	זכאים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
		5,629			6,535	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁸⁾
		225,247			241,152	סך כל ההתחייבויות
		14,482			15,666	סך כל האמצעים ההוניים
		239,729			256,818	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
1.67			1.75			פער הריבית
						תשואה נטו⁽⁹⁾ על נכסים נושאי ריבית
						בישראל
1.86	1,034	224,154	1.95	1,145	236,046	מחוץ לישראל
2.53	47	7,488	2.94	86	11,811	
1.88	1,081	231,642	2.00	1,231	247,857	סך הכל
1.21	16	5,297	2.05	28	5,515	סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

ראה הערות להלן.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2019

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019			
הוצאות (הכנסות) ריבית	שיעור הוצאה (הכנסה) ב-%	שיעור הוצאה היתרה (הכנסה) ממוצעת ⁽²⁾	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾		
1,065	2.69	160,097	1,211	165,775		מטבע ישראלי לא צמוד
(220)	(0.77)	114,174	(240)	120,547		סך נכסים נושאי ריבית
	1.92					סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
218	1.69	51,780	243	55,740		מטבע ישראלי צמוד למדד
(64)	(0.71)	36,367	(59)	35,902		סך נכסים נושאי ריבית
	0.98					סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
103	3.40	12,277	118	14,531		מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
(68)	(1.71)	15,982	(128)	20,640		סך נכסים נושאי ריבית
	1.69					סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
1,386	2.50	224,154	1,572	236,046		סך פעילות בישראל
(352)	(0.85)	166,523	(427)	177,089		סך נכסים נושאי ריבית
	1.65					סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
						1.72

ראה הערות להלן.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2019

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019		
לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018		
גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽¹⁰⁾		
כמות	מחיר	שינוי נטו
נכסים נושאי ריבית		
אשראי לציבור		
95	89	184
4	12	16
99	101	200
נכסים נושאי ריבית אחרים		
-	2	2
26	9	35
26	11	37
125	112	237
התחייבויות נושאות ריבית		
פיקדונות הציבור		
27	54	81
1	11	12
28	65	93
התחייבויות נושאות ריבית אחרות		
(2)	(4)	(6)
-	-	-
(2)	(4)	(6)
26	61	87

- (1) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבעי ישראלי - לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב זמינות למכירה לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 ולשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018, נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולות בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת נירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך (46) מיליוני שקלים חדשים ו-(53) מיליוני שקלים חדשים בהתאמה.
- (5) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב למסחר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 ולשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018, נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר בסך 1 מיליוני שקלים חדשים ובסך (1) מיליוני שקלים חדשים.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (7) עמלות בסך 71 ו-63 מיליוני שקלים חדשים נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו בימים 31 במרץ 2019 ו-2018, בהתאמה.
- (8) לרבות מכשירים נגזרים.
- (9) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (10) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.